

Sygn. akt I ACa 308/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Waldemar Kryślak (spr.)
Sędziowie:	SA Elżbieta Fijałkowska SA Bogdan Wysocki
Protokolant:	st.sekr.sądowy Sylwia Stefańska

po rozpoznaniu w dniu 9 maja 2013 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **W. S. i B. S.**

przeciwko **Skarbowi Państwa - (...) Zarządu (...)**

w P.

o zapłatę

na skutek apelacji obu stron

od wyroku Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 19 grudnia 2012 r., sygn. akt XII C 2876/05

I. zmienia zaskarżony wyrok w punktach II a i b, III oraz IV b,c i d

w ten sposób, że:

- 1. zasądza od pozwanego Skarbu Państwa reprezentowanego przez (...) Zarządu (...) w(...) na rzecz powodów kwotę 194.914 zł (sto dziewięćdziesiąt cztery tysiące dziewięćset czternaście złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 19 grudnia 2012r., a w pozostałej części powództwo oddala,**
- 2. kosztami procesu obciąża strony stosunkowo, nakładając je w 4/5 na powodów i w 1/5 na pozwanego i z tego tytułu:**
 - a. zasądza od pozwanego Skarbu Państwa –(...) Zarządu (...) w (...) na rzecz powodów kwotę 576,60 zł tytułem stosunkowego zwrotu kosztów sądowych i kwotę 1.440 zł tytułem stosunkowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,**

b. zasądza od powodów na rzecz pozwanego Skarbu Państwa – (...) Zarządu (...) w (...) kwotę 5.760 zł tytułem stosunkowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

II. oddala w pozostałej części apelację powodów,

III. koszty procesu w postępowaniu apelacyjnym pomiędzy stronami wzajemnie znosi.

SSA E. Fijałkowska SSA W. Kryślak SSA B. Wysocki

UZASADNIENIE

Z żądanej przez powodów po ograniczeniu powództwa sumy 1.100.000 zł z tytułu naprawienia szkody poniesionej w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości wraz z ustawowymi odsetkami od dnia następnego po doręczeniu pozwanemu odpisu pozwu, w zaskarżonym wyroku z dnia 19 grudnia 2012 r. Sąd Okręgowy w Poznaniu zasądził od pozwanego Skarbu Państwa reprezentowanego przez (...) Zarządu (...) w (...) i (...) P. – K. na rzecz powodów kwotę 130.000 zł z tytułu utraty wartości nieruchomości położonej w P. przy ul. (...), z ustawowymi odsetkami od reprezentującego Skarb Państwa (...) Zarządu (...) w (...) wymagalnymi od dnia 17 czerwca 2009 roku, natomiast od drugiego z reprezentantów Skarbu Państwa – (...) P. – K. z odsetkami płatnymi od dnia 26 kwietnia 2006 roku, w pozostałym zaś zakresie powództwo oddalił i rozstrzygnął o kosztach procesu.

Sąd ten ustalił w motywach rozstrzygnięcia, że powodowie B. i W. małżonkowie S. są współwłaścicielami na zasadzie współwłasności łącznej (ustawowej wspólności majątkowej małżeńskiej) nieruchomości położonej w P. przy ul. (...), obręb S., stanowiącej działkę o nr (...) o powierzchni 0,1196 ha, dla której Sąd Rejonowy w Poznaniu prowadzi księgę wieczystą KW nr (...). Nieruchomość jest zabudowana jednokondygnacyjnym, jednorodinnym, niepodpiwniczonym budynkiem mieszkalnym w zabudowie wolnostojącej. Jest ona wykorzystywana przez powodów wyłącznie w celu mieszkaniowym.

Nieruchomość należąca do powodów jest położona na Osiedlu (...), na terenie dzielnicy (...). Osiedla (...) są położone na południu prawobrzeżnego P.. Osiedle (...) obejmuje swym obszarem najdalej wysuniętą na południe część P.. Jest to osiedle o niskiej zabudowie mieszkaniowej i usługowej, graniczące od wschodu z lotniskiem (...) P. – K., na południu z ulicą (...), od północy z autostradą (...), a na zachodzie osiedle dochodzi do rzeki W.. Osiedle posiada ograniczony dostęp do usług i posiada przeciętne wyposażenie w infrastrukturę techniczną. Większość ulic na terenie osiedla posiada nawierzchnię utwardzoną. Dostępność komunikacyjną do centrum miasta należy ocenić jako średnią, opierając się na komunikacji autobusowej. Sąsiedztwo osiedla pod względem przyrodniczym jest korzystne z uwagi na istniejące tereny ekologiczne w dolinie rzeki W. i w okolicach strumyka G.. Położenie nieruchomości powodów w stosunku do ośrodków usługowych i handlowych oraz z punktu widzenia dostępu do środków komunikacji miejskiej jest wystarczające dla funkcji mieszkaniowej. Bliskość lotniska (...) oraz uciążliwości i ograniczenia z nim związane sprawiają, że jest to obszar mało atrakcyjny dla inwestorów.

Nieruchomość powodów uzbrojona jest w sieć elektryczną, wodną, kanalizacyjną i gazową. Na jej terenie nie ma obiektów objętych ochroną konserwatorską. Stan instalacji i urządzeń jest dobry. Posiada ona bezpośredni dostęp do drogi publicznej o nawierzchni urządzonej w ulicy (...). Niezabudowana część gruntu została odpowiednio urządzona do pełnionej funkcji mieszkaniowej (trawnik oraz nasadzenia drzew i krzewów, a także basen).

W wydanym w dniu 17 grudnia 2003 roku na podstawie art. 135 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska rozporządzeniu w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska (...) P. – K. w P. (Dz.Urz. Województwa Wielkopolskiego Nr (...), które weszło w życie w dniu 1 stycznia 2004 roku, Wojewoda (...) utworzył, podzielony na 5 stref i oznaczony literami **A-E** w zależności od odległości od lotniska K. i poziomu hałasu, tzw. obszar ograniczonego użytkowania, a na nim ustanowił ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenów, wymagań technicznych dotyczących budynków oraz sposobu korzystania z terenów. Strefa oznaczona literą **A** to

strefa skrajna, zaś strefa (...) to strefa otaczająca lotnisko. Zgodnie z Załącznikiem nr 1 do rozporządzenia należąca do powodów nieruchomość znalazła się w strefie (...) obszaru ograniczonego użytkowania.

W Załączniku nr 3 do rozporządzenia Wojewoda (...) określił dla każdej strefy odrębne **ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenów, wymagania techniczne dotyczące budynków** oraz **sposób korzystania z terenów** na obszarze ograniczonego użytkowania. Dla strefy (...) Wojewoda (...) określił **ograniczenia w zakresie przeznaczenia terenu** przez zakazanie budowy budynków mieszkalnych, szpitali, domów opieki i budynków związanych ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży, takich jak szkoły, przedszkola, internaty, domy dziecka itp., a także przez zakazanie tworzenia obszarów A ochrony uzdrowiskowej. W strefie tej, w zalecanej **sposobie korzystania z terenu**, przewidziano lokalizowanie jedynie nowych obiektów niewymagających ochrony akustycznej i niepowodujących zwiększenia hałasu dla istniejącej zabudowy mieszkaniowej do czasu jej likwidacji oraz wprowadzenie zieleni. W zakresie **wymagań technicznych dotyczących budynków** wskazano, że należy dokonać zmiany funkcji istniejących budynków na niepodlegające ochronie akustycznej.

Następnie, na podstawie rozporządzenia Nr (...) Wojewody Wielkopolskiego z dnia 31 grudnia 2007 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie utworzenia obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska (...) P. – K. w P. (Dz.Urz. Województwa Wielkopolskiego Nr (...) poz.(...)), z dniem 22 lutego 2008 roku nieruchomość powodów znalazła się w strefie I obszaru ograniczonego użytkowania z dotychczasowymi ograniczeniami, przy czym w zakresie ograniczeń w korzystaniu z nieruchomości został wprowadzony dodatkowy zapis o zakazie budowy nowych budynków mieszkalnych. W zakresie **wymagań technicznych dotyczących budynków** przewidziano zmianę funkcji istniejących budynków na niepodlegające ochronie akustycznej lub zapewnienie właściwego klimatu akustycznego w pomieszczeniach wymagających ochrony akustycznej poprzez stosowanie przegród budowlanych o odpowiedniej izolacyjności akustycznej.

W piśmie z dnia 6 września 2005 roku (...) **Urząd Wojewódzki w P.** poinformował powodów, że ich nieruchomość znalazła się w strefie (...) obszaru ograniczonego użytkowania dla lotniska (...) P. – K., jak również o podstawach prawnych ich ewentualnych roszczeń z tego tytułu i o podmiocie zobowiązanym do naprawienia szkody.

Utrata wartości prawa własności do nieruchomości zabudowanej powodów, położonej w P. przy ul. (...) (szkoda majątkowa), w związku z położeniem jej w strefie I o.o.u. lotniska (...) wynosi 130.500 zł na dzień wyceny nieruchomości przez biegłego 7 września 2012 roku, według jej stanu na dzień 1 stycznia 2004 roku.

Według stanu budynku mieszkalnego na dzień 1 stycznia 2004 roku, po utworzeniu o.o.u., zgodnie z przepisami prawa budowlanego i polskimi Normami dla poziomu hałasu w miejscu położenia nieruchomości na obszarze ograniczonego użytkowania lotniska (...) P. – K., budynek mieszkalny na nieruchomości powodów nie spełniał wymogów prawidłowej ochrony pomieszczeń przed dźwiękami powietrznymi pochodzącymi z zewnątrz. Koszt robót budowlanych, których poniesienie jest niezbędne celem poprawienia izolacyjności akustycznej przegród zewnętrznych w budynku mieszkalnym nieruchomości, wynosi 64.416 zł. To ustalenie faktyczne jednak wybiegało poza podstawę powództwa, a przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność wysokości szkody w tym zakresie było wynikiem omyłki Sądu pierwszej instancji.

Za **Skarb Państwa**, zgodnie z treścią przepisu art. 67 § 2 k.p.c. w związku z § 16 punkt 11 i 18 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 16 października 2008 roku w sprawie określenia organów odpowiadających za nadzór nad przestrzeganiem przepisów o ochronie środowiska w komórkach organizacyjnych Ministerstwa Obrony Narodowej i jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej lub przez niego nadzorowanych (Dz.U. z 2008 roku, Nr 195, poz. 1203) i Decyzji Nr 31/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 12 października 2004 roku w sprawie powierzenia zadań w zakresie wykonywania trwałego zarządu oraz innych tytułów prawnych do nieruchomości pozostających we władaniu Dowództwa Sił Powietrznych jednostkom podporządkowanym Dyrektorowi Departamentu (...) Obrony Narodowej (Dz.Urz. MON z 2004 roku, Nr 14, poz. 150), czynności procesowe w sprawie podejmował (...) **Zarządu (...) w (...)**

Sąd Okręgowy przychylił się do poglądów wyrażonych w literaturze i orzecznictwie, że **Skarb Państwa** w sporze sądowym może być reprezentowany przez więcej niż jedną jednostkę organizacyjną, jeżeli dochodzone roszczenie wiąże się z działalnością dwóch lub więcej jednostek organizacyjnych Skarbu Państwa.

Jako podstawy prawne swoich roszczeń powodowie w uzasadnieniu pozwu przywołali nie tylko przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska, ale i art. 435 k.c., a początkowo jako właściwy organ jednostki organizacyjnej Skarbu Państwa wskazali (...) **P. – K. w P.** . W toku postępowania Sąd postanowił o wezwaniu do udziału w sprawie organu drugiej jednostki organizacyjnej Skarbu Państwa (...) **Zarządu (...) w (...)** W tych okolicznościach zdaniem Sądu pierwszej instancji przyjęć należało, że **Skarb Państwa** prawidłowo reprezentowany był w sporze przez (...) **Zarządu (...) w (...)** i (...) **P. – K. – (...) nr (...) w P.** .

Żądanie powodów dotyczące spadku wartości ich nieruchomości w związku z wprowadzeniem o.o.u. (i hałasem emitowanym przez starty i lądowania samolotów(...)) znajduje podstawę prawną w treści art. 129 ust. 2 ustawy p.o.ś. Zgodnie z tym przepisem, w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości **jej właściciel może żądać odszkodowania za poniesioną szkodę, a** szkoda ta obejmuje również zmniejszenie wartości nieruchomości. Odpowiedzialność odszkodowawcza obejmuje także te szkody, które wynikają z przekroczenia standardów jakości środowiska w zakresie emitowanego hałasu. **Zatem szkodą podlegającą naprawieniu na podstawie art. 129 ust. 2 p.o.ś. jest obniżenie wartości nieruchomości wynikające z faktu, iż właściciel nieruchomości będzie musiał znieść dopuszczalne na tym obszarze immisje, np. hałas.** Nadto zgodnie z art. 136 ust. 3 p.o.ś., w razie określenia na obszarze ograniczonego użytkowania wymagań technicznych dotyczących budynków, szkodą, o której mowa w art. 129 ust. 2, są także koszty poniesione w celu wypełnienia tych wymagań przez istniejące budynki, nawet w przypadku braku obowiązku podjęcia działań w tym zakresie.

Kwestia szkody, objętej dyspozycją przepisu art. 129 ust. 2 Prawa ochrony środowiska była wielokrotnie już przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego. Dominującym stało się stanowisko, zgodnie z którym przewidziana w art. 129 p.o.ś. odpowiedzialność odszkodowawcza obejmuje także szkody, w tym w postaci zmniejszenia wartości nieruchomości, które wynikają z przekroczenia standardów jakości środowiska w zakresie emitowanego hałasu. W związku z ustanowieniem o.o.u. pozostaje bowiem nie tylko obniżenie wartości nieruchomości, będące następstwem ograniczeń przewidzianych bezpośrednio w treści rozporządzenia o utworzeniu o.o.u., lecz także obniżenie wartości nieruchomości wynikające z tego, że skutek wejścia w życie rozporządzenia dochodzi do zawężenia granic własności (art. 140 k.c. w zw. z art. 144 k.c), i tym samym, do ścieśnienia wyłącznego władztwa właściciela względem nieruchomości położonej na o.o.u. O ile bowiem wcześniej, tj. przed wejściem w życie rozporządzenia, właściciel mógł żądać zaniechania immisji (hałasu) przekraczającej standardy ochrony środowiska, o tyle w jego wyniku (tj. ustanowienia o.o.u.) możliwości takich został pozbawiony. Szkodą podlegającą naprawieniu na podstawie art. 129 ust. 2 p.o.ś. jest więc także obniżenie wartości nieruchomości wynikające z faktu, iż właściciel nieruchomości będzie musiał znieść dopuszczalne na tym obszarze immisje, np. hałas (tak m.in. uchwała SN z dnia 24 lutego 2010 roku, III CZP 128/09, LEX nr 578138).

Wystarczającą podstawę prawną do uwzględnienia roszczeń odszkodowawczych powodów stanowią przywołane przepisy Prawa ochrony środowiska. Zbędne zatem okazało się opieranie tej odpowiedzialności także na art. 435 k.c. W związku z tym nie mógł odnieść jakiegokolwiek skutku podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczeń z art. 435 k.c.

Po cofnięciu przez powodów roszczenia o wykup nieruchomości, Sąd pierwszej instancji w zaskarżonym wyroku umorzył postępowanie w zakresie żądania pozwu dotyczącego złożenia oświadczenia woli przez pozwanego, zasądził natomiast od pozwanego na rzecz powodów kwotę **130.000 zł** z tytułem utraty wartości nieruchomości, z ustawowymi odsetkami liczonymi w stosunku do pozwanego **Skarbu Państwa reprezentowanego przez (...) Zarządu (...)** od dnia 17 czerwca 2009 roku, a w stosunku do pozwanego **Skarbu Państwa reprezentowanego przez (...)P. – K.** od dnia 26 kwietnia 2006 roku w pozostałym zaś zakresie powództwo oddalił. Wobec tego, że pozwany **Skarb Państwa** reprezentowany był przez dwie jednostki organizacyjne, a każdej w innej dacie doręczono

odpis pozwu z załącznikami (w dniu 25 kwietnia 2006 roku; k. 53 akt i w dniu 16 czerwca 2009 roku; k. 77 akt), Sąd pierwszej instancji odmiennie określił początkowe terminy płatności odsetek w stosunku do każdej z tych jednostek.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu Sąd Okręgowy oparł na przepisie art. 100 k.p.c., rozkładając je w stosunku do wyniku sporu w 9/10 częściach na powodów i w 1/10 części na pozwanego.

Apelacje od powyższego wyroku złożyły obie strony.

Powodowie zaskarżyli wyrok w części oddalającej powództwo o zapłatę sumy 64.914 zł z odsetkami oraz rozstrzygającej o kosztach procesu i domagali się jego zmiany w tym zakresie i zasądzenia na ich rzecz od pozwanego świadczenia w tej wysokości obejmującego koszty rewitalizacji akustycznej budynku nieruchomości sięgające 64.416 zł i sumę 500 zł z tytułu zmniejszenia wartości nieruchomości. Skarżący zarzucili naruszenie przepisów art. 187 § 1 k.p.c. w związku z art. 321 k.p.c. oraz art. 232 zd. 2 k.p.c. w związku z art. 233 § 1 k.p.c. przez nieuwzględnienie ich roszczeń w tym zakresie pomimo zgłoszenia ich w pozwie i wykazania tak co do zasady jak i wysokości dowodem z opinii powołanego w sprawie biegłego, a także, co do rozstrzygnięcia o kosztach procesu, naruszenie przepisów art. 98 § 1 i 100 k.p.c., a nadto naruszenie prawa materialnego w granicach art. 129 ust. 2 Prawa ochrony środowiska.

Reprezentujący pozwanego Skarb Państwa (...) Zarządu (...) w(...) w wniesionej apelacji domagał się zmiany orzeczenia o odsetkach od zasądzonego świadczenia w wysokości 130.000 zł i zasądzenia ich od dnia wydania zaskarżonego wyroku.

Obie strony wniosły o oddalenie apelacji przeciwnika.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Rozważając zasadność zarzutów zawartych w apelacji powodów, a dotyczących granic orzekania, mieć należało na uwadze, że przewidziane w art. 321 k.p.c. związanie sądu tymi granicami obejmuje nie tylko wysokość i rodzaj dochodzonego świadczenia, ale i okoliczności faktyczne przytoczone przez stronę dla umotywowania żądania. Powodowie w pozwie domagali się wykupienia nieruchomości przez pozwanego, a w żądaniu ewentualnym wnieśli o zasądzenie od pozwanego kwoty 1.100.000 zł odszkodowania „w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości” z ustawowymi odsetkami od dnia następnego po doręczeniu odpisu pozwu. I jakkolwiek wskazywali, że na kwotę tą składa się suma 600.000 zł na pokrycie kosztów nabycia innej podobnej nieruchomości i suma 500.000 zł obejmująca naprawienie szkody polegającej na zmniejszeniu wartości nieruchomości, a pozew złożyli działając przez profesjonalnego pełnomocnika, to jednak w sytuacji, gdy w celu wykazania roszczenia zaoferowali dowód z opinii biegłego z dziedziny budownictwa i akustyki „na okoliczność prac, których wykonanie jest konieczne dla zapewnienia właściwego klimatu akustycznego nieruchomości”, uzasadniony był zarzut apelacji, że dysharmonia pomiędzy sformułowaniem roszczenia a okolicznościami faktycznymi dla których wykazania zawnioskowano w pozwie dowód z opinii biegłego, wymagała jej usunięcia ze strony sądu rozpoznającego sprawę. Sąd bowiem na każdym etapie postępowania powinien dbać o poprawne i precyzyjne sformułowanie roszczenia, a braki w tym zakresie po złożeniu pozwu winny zostać uzupełnione na żądanie przewodniczącego w trybie art. 130 k.p.c., a w toku procesu przez sąd w trybie art. 212 k.p.c.

Z przebiegu sprawy wynika, że Sąd pierwszej instancji przeprowadził dowód z opinii biegłego w celu ustalenia wysokości szkody związanej z potrzebą rewitalizacji akustycznej budynku, pozwany zaś wdał się w spór co do tego roszczenia (pismo procesowe z 25 września 2012 roku, k. 282 – 286) i w granicach przedmiotowych procesu podjął przed tym żądaniem obronę. Istniały w tych okolicznościach podstawy do przyjęcia, że roszczenie to mieściło się w granicach przedmiotu sporu, było uzasadnione do wysokości kwoty 64.416 zł ustalonej na podstawie przekonującej opinii powołanego w sprawie biegłego K. R. i znajdowało oparcie w samodzielnej w związku z ograniczeniem sposobu korzystania z nieruchomości podstawie prawnej przewidzianej w art. 129 ust. 3 p.o.ś.

Nie znajdowało również usprawiedliwienia w świetle ustaleń faktycznych Sądu pierwszej instancji opartych na opinii biegłego, oddalenie żądania powodów w zakresie sumy 500 zł. odszkodowania za uszczerbek majątkowy polegający

na obniżeniu wartości nieruchomości w związku z ustanowieniem obszaru ograniczonego użytkowania. Wysokość tej szkody wynosiła 130.500 zł i do takiej kwoty powództwo powodów z tego tytułu było uzasadnione.

Z tych względów odpowiedzialność odszkodowawcza pozwanego Skarbu Państwa wobec powodów winna zamykać się w kwocie 194.916 zł, a ich roszczenia do wysokości 64.916 zł zostały oddalone bez usprawiedliwionych przyczyn. Wobec jednak ograniczenia w apelacji przedmiotu zaskarżenia do kwoty 64.914 zł popartego stosownym wnioskiem apelacyjnym, do tych granic apelację powodów należało uwzględnić na podstawie art. 386 § 1 k.p.c.

Materialnoprawna konstrukcja zakładająca jednolitość Skarbu Państwa, jako osoby prawnej, na płaszczyźnie właściwej reprezentacji przewidzianej w art. 67 § 2 k.p.c. wywiera ten skutek, że niezależnie od wielości wskazanych przez stronę państwowych jednostek organizacyjnych lub organów, z których działalnością wiąże się dochodzone roszczenie, stroną pozwaną jest zawsze Skarb Państwa, a nie wskazane jednostki. Sąd Okręgowy trafnie podstawę prawną roszczeń powodów oparł na przepisie art. 129 ust. 2 p.o.ś., nieprawidłowo jednak przyjął, że to samo roszczenie odszkodowawcze Skarbu Państwa wiąże się z działalnością obu jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej wymienionych w sentencji zaskarżonego wyroku i do tego zróżnicował ich odpowiedzialność w zakresie odsetek za opóźnienie świadczenia odszkodowawczego. Nie budzi tymczasem kontrowersji w świetle § 11 pkt 11 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 9 maja 2011 roku w sprawie przestrzegania przepisów o ochronie środowiska w komórkach i jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej albo przez niego nadzorowanych (Dz.U. Nr 105, poz. 617), że w sprawach związanych z wykonywaniem funkcji zarządcy w zakresie ochrony środowiska w postępowaniach przed organami administracji publicznej i sądami powszechnymi oraz administracyjnymi właściwym organem reprezentującym Skarb Państwa jest (...) (...)w (...) i z jego działalnością wiąże się dochodzone roszczenie przewidziane w art. 129 ust. 2 p.o.ś. Stąd zasadnie w swojej apelacji pozwany zarzucił niedopuszczalne zróżnicowanie w zaskarżonym wyroku obowiązku świadczenia przez wymienione w nim jednostki organizacyjne Skarbu Państwa odsetek za opóźnienie tego samego zobowiązania pieniężnego, zależnie od ich wezwania do naprawienia szkody.

Przekonywający był także zarzut apelacji pozwanego Skarbu Państwa, że jeżeli ustalenie odszkodowania nastąpiło zgodnie z zasadą z art. 363 § 2 k.c. według cen z chwili bezpośrednio poprzedzającej wyrokowanie, które już z racji inflacji niewątpliwie są wyższe od cen z daty wezwania dłużnika do naprawienia szkody, to prawidłowe stosowanie przepisów art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 455 k.c. uzasadniało zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie świadczenia od daty wyroku.

Z tych względów co do wadliwego rozstrzygnięcia o odsetkach w całości była uzasadniona apelacja pozwanego, chybione natomiast okazało się żądanie przez powodów

odsetek od sumy podlegającej zaskarżeniu w ich apelacji za czas poprzedzający wyrokowanie. Stąd na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. i art. 385 k.p.c. należało orzec jak w sentencji nadającej brzmieniem zaskarżonemu wyrokowi czytelną treść, rozstrzygnięcie o kosztach procesu za obie instancje opierając, stosownie do wyniku sporu i skuteczności apelacji każdej ze stron według zakresu zaskarżenia, na przepisie art. 100 k.p.c.

SSA Elżbieta Fijałkowska SSA Waldemar Kryślak SSA Bogdan Wysocki